

ערב טוב לכולכם, משפחות, אורחים, מקומיים, וכמובן הסטודנטים המצטיינים. ברוכים הבאים לפקולטה למדעי המחשב.

בראשית דברי אני רוצה להודות לתורם מר פרוידמן ולחברות התומכות במפעל פרסי ההצטיינות שלנו המכונה סמב"ה – ויותר מכול למשפחות אשר הפרסים מוענקים על שם יקיריהן ואשר מלוות אותנו לאורך השנים. כמו כן, השנה אנו מעניקים לראשונה פרס לכל מצטייני הדיקן אשר הציון הממוצע שלהם 90 ומעלה – פרס דומה לזה הניתן למצטייני נשיא. פרסים אלה נתרמו על ידי חברת פלוס 500, אשר נציגה – המנכ"ל גל הבר שהוא בוגר הפקולטה שלנו – יישא דברים בהמשך הערב.

תודה מיוחדת לשני אורחים – ליאור צורף, מומחה לחכמת המונים, בוגר הטכניון, ומרצה מאוד מאוד מבוקש (היום תראו למה), ונועם דיין, אמן בלוז יוצא מן הכלל, וגם מרצה כריזמטי – תודה רבה לשניכם על היענותכם להופיע כאן היום.

מצטיינים יקרים: במסכת אבות במשנה (פרק ד' פסוק טו') – זו המסכת העוסקת במוסר ודרך-ארץ, ולא דווקא בהלכות, כלומר, חוקים, מופיעה אמרה ידועה של תנא בשם רבי מתיא בן חרש, וזוהי לשונה: "הוי מקדים בשלום כל אדם; והוי זנב לאריות, ואל תהי ראש לשועלים."

לאמרה הזו שני חלקים, הראשון מצווה עלינו לכאורה להקדים ולברך כל אדם, ואילו החלק השני מדבר על משהו אחר לגמרי, לכאורה, ופירושו המקובל הוא: עדיף להיות מהאחרונים בקבוצה חזקה יותר מאשר מהראשונים והמובילים בקבוצה חלשה.

את המשפט הזה שמעתי כבר לפני שנים רבות, וחלקו השני הטריד אותי. האם זה מובן מאליו שזנב לאריות עדיף על ראש לשועלים? בכדורגל למשל (נושא מאוד אקטואלי), הקבוצה האחרונה בליגת העל (זנב לאריות) יורדת לליגה הנמוכה יותר (הלאומית), בעוד שהראשונה בליגה הלאומית (ראש לשועלים) עולה לעילית, ולכן מצבה עדיף. וברמה האישית, אם אתה שחקן מוביל בקבוצה פחות טובה, השפעתך החיובית עליה גדולה, בעוד שאם אתה השחקן החלש בקבוצה חזקה, אין לך כמעט השפעה – אולי אתה בכלל שחקן ספסל. מדוע להעדיף זנב לאריות?

ובכן, למטבע הזה יש צד שני: ההשפעה החיובית של הסביבה עליך גוברת דווקא כשאתה זנב לאריות. אני משער שמתיא בן חרש ממליץ על דרך זו מאחר שהוא מייעד אותנו לגדולות. הוא רוצה שנהיה מאותגרים, כי רק כך יש לנו סיכוי להתקדם ולהיות ראש לאריות.

זה בדיוק מה שאתם השגתם, מצטיינים יקרים – זה מה שאנו חוגגים כאן היום – את היותכם ראש לאריות.

מדוע אריות? כי אתם משחקים בליגת העל! אלא שבניגוד לכדורגל בו ליגת העל של ישראל דומה ברמתה לליגה נמוכה יותר בארצות אירופה ודרום אמריקה, במדעי המחשב ליגת העל שלנו מתחרה בהצלחה עם זו של כל מדינה בעולם. ואנו כאן בפקולטה למדעי המחשב – הפקולטה שלכם – משחקים בליגת העל העולמית בהצלחה מסחררת! בתחום מדעי המחשב ישראל הזעירה היא ממש מעצמה עולמית – באקדמיה, בתעשייה, וגם בשירות הביטחון. הבחירה האמיצה שלכם ללמוד בטכניון הכניסה אתכם לתחרות עם הגדולים ביותר בעולם.

מדוע ראש? כידוע הראש מהווה בערך 15% העליונים מקומתו של האדם. כך גם הצטיינות דיקן מוענקת ל- 15% העליונים מבין התלמידים בכל מסלול קבלה. כלומר, מבין כל התלמידים שלנו בגוב האריות הזה, אתם שייכים לשביעית העליונה בערך – אחד משבעה.

אם נדייק – כך הייתם בסמסטר חורף האחרון. האם תמשיכו להצטיין? זה כבר בידיכם! אני מאמין שתמשיכו. אני מאמין בכך כי אתם *בחרתם* בהצטיינות – לא היא זו שבחרה בכם. בניגוד ללימודים בתיכון, שם אפשר לזכות בציונים גבוהים על סמך כישרון, כאן לא מספיק כישרון – צריך עבודה קשה, משמעת עצמית, נחישות והתמדה. כמו בחיים האמיתיים – כישרון אינו משמעותי יותר מתכונות שטחיות אחרות, כמו יופי חיצוני – אלא אם כן הוא בא לידי ביטוי בעבודה קשה ויצירה.

ולסיום, רגע לפני שאני מחזיר את רשות הדיבור למנחה, אני מבקש לשוב לחלקה הראשון של האימרה של אותו מתיא בן חרש: "הוי מקדים בשלום כל אדם". זהו ציווי מופלא וחסר פשרות – האחריות היא *עלינו* להקדים, לא לחכות ולהיענות, ועלינו לקדם כל אדם באותו שלום, לא רק בני משפחתנו או אנשי שלומנו, אלא כל אדם. זהו בעיני גם היופי הגדול של הצטיינות אקדמית – פניה לכול, ואני יודע שלאורך השנים היו, וישנם, ועוד יהיו בין המצטיינים שלנו דרוזים ויהודים ומוסלמים ונוצרים וצ'רקסים, נשים וגברים, דתיים ומסורתיים וחסרי דת, וכולם – כולכם – נבחנים כאן תחת אותם קריטריונים בדיוק וכל אחד ואחת מכם הוכיח עצמו כראש לאריות!

תודה רבה.